This question Paper consists of **20** questions [Section-A (16) + Section-B (2 + 2)] and **8** printed pages + **2** Outline Maps.
ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରରେ ମୋଟ **20** ଟି ପ୍ରଶ୍ନ ଅଛି [ବିଭାଗ-କ (16) + ବିଭାଗ-ଖ (2 + 2)] ଏବଂ **8** ଟି ମୁଦ୍ରିତ ପୃଷ୍ଠା + **2** ଟି ମାନଚିତ୍ର ରହିଛି ।

Roll No. ରୋଲ୍ ନମ୍ବର | | | | | | | | | | | | |

Code No. 65/SS/A/OR କୋଡ୍ ନମ୍ବର

SET/ସେଟ୍ **A**

HISTORY

ଇତିହାସ

(315-O)

Day and Date of Examination
ପରୀକ୍ଷା ଦିନ ଓ ତାରିଖ _____

Signature of Invigilators **1.** _____
ନିରୀକ୍ଷକଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର
2. _____

General Instructions :

1 Candidate must write his/her Roll Number on the first page of the Question Paper.

2 Please check the Question Paper to verify that the total pages and total number of questions contained in the Question Paper are the same as those printed on the top of the first page. Also check to see that the questions are in sequential order.

3 Making any identification mark in the Answer-Book or writing Roll Number anywhere other than the specified places will lead to disqualification of the candidate.

4 Write your Question Paper Code No. **65/SS/A/OR** and **Set-A** on the Answer-Book.

ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ :

1 ପ୍ରଶ୍ନ ପତ୍ରର ଉପରେ ଥିବା ଯଥା ସ୍ଥାନରେ ତୁମର ରୋଲ ନମ୍ବର ଲେଖ ।

2 ପ୍ରଶ୍ନ ପତ୍ର ପାଇବା କ୍ଷଣି ସେଥିରେ ଥିବା ମୋଟ୍ ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ମୋଟ୍ ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା ଏହି ପୃଷ୍ଠାର ଉପରେ ଲେଖା ଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା ସହ ଠିକ୍ ଅଛି କି ନାହିଁ ଦେଖିନିଅ । ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ କ୍ରମାନ୍ୱୟରେ ଅଛି କି ନାହିଁ ଦେଖ ।

3 ଉତ୍ତର ଖାତାରେ କୌଣସି ସଂକେତ ଲେଖିଲେ କିମ୍ବା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ସ୍ଥାନ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କେଉଁଠି ରୋଲ ନମ୍ବର ଲେଖିଲେ ତୁମକୁ ଅଯୋଗ୍ୟ କରାଯିବ ।

4 ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରର ଉପରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା କୋଡ୍ ନମ୍ବର **65/SS/A/OR** ଓ **Set-A** ତୁମକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉତ୍ତରଖାତାରେ ଯଥା ସ୍ଥାନରେ ଲେଖ ।

HISTORY

ଇତିହାସ

(315-O)

Time : **3** Hours] [Maximum Marks : **100**

ସମୟ : **3** ଘଣ୍ଟା] [ଅଧିକତମ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କ : **100**

Note : (i) This Question Paper consists of **two** Sections, viz., **'A'** and **'B'**.

(ii) **All** questions from Section **'A'** are to be attempted. However, in some questions, internal choice is given.

(iii) Section **'B'** has ***two*** options. Candidates are required to attempt questions from ***one*** *option* only.

(iv) Answer Question Nos. **1** to **4** in not more than **20** words each, Question Nos. **5** to **11** and **17** in not more than **80** words each and Question Nos. **12** to **15** and **18** in not more than **200** words each.

(v) Attach the maps with Answer-Book.

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ : (i) ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରରେ ଦୁଇଟି ବିଭାଗ ଯଥା 'କ' ଓ 'ଖ' ରହିଛି ।

(ii) 'କ' ବିଭାଗର ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ । କେତେକ ପ୍ରଶ୍ନରେ ବିକଳ୍ପ ମଧ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି ।

(iii) 'ଖ' ବିଭାଗରେ ଦୁଇଟି ବିକଳ୍ପ ଅଛି । ପରିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ ବିକଳ୍ପର ଉତ୍ତର ଦେଇପାରିବେ ।

(iv) ପ୍ରଶ୍ନ **1** ରୁ **4** ର ଉତ୍ତର **20** ଶବ୍ଦରେ, ପ୍ରଶ୍ନ **5** ରୁ **11** ଏବଂ **17** ର ଉତ୍ତର **80** ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ପ୍ରଶ୍ନ **12** ରୁ **15** ଏବଂ **18** ର ଉତ୍ତର **200** ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଦିଅ ।

(v) ମାନଚିତ୍ର ଗୁଡିକୁ ଉତ୍ତର ଖାତାରେ (Answer-Book) ସଂଯୁକ୍ତ କର ।

SECTION – A

ବିଭାଗ – କ

1 What is the study of coins known as ? What were the earliest coins found in India called? **1+1**

ମୁଦ୍ରା ଅଧ୍ୟୟନ କହିଲେ କଣ ବୁଝ ? କେଉଁଗୁଡିକ ପ୍ରାଚୀନ ତମ ମୁଦ୍ରା ଭାରତରେ କୁହାଯାଏ ?

2 What did the term 'Rajan' mean in the early Rig Vedic society? What were his duties? Explain. **1+1**

ଋକ ବୈଦିକ ସମାଜରେ 'ରାଜନ' ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ କଣ ? ତାଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଗୁଡିକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

3 What does 'Khet Batai' and 'Lang Batai' mean? 2

'କ୍ଷେତ ବତାଇ' ଏବଂ 'ଲଙ୍ଗ ବତାଇ' ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ କଣ ?

4 How did the 'Super Powers' express interest in the anti-colonial struggles after 1945? Analyze. 2

1945 ପରେ ଅତି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଦେଶମାନେ ଔପନିବେଶିକ ବିରୋଧୀ ଆନ୍ଦୋଳନ ପ୍ରତି ଆଶକ୍ତିଭାବ ପ୍ରକାଶ କଲେ ? ବିଶ୍ଳେଷଣ କର ।

5 What was Ashoka's policy of 'dhamma'? Why did he adopt this policy? 4

ଅଶୋକ ଙ୍କ 'ଧମ୍ମ' ନୀତି କଣ ଥିଲା ? କାହିଁକି ସେ ଏହି ନୀତି ପ୍ରଣୟନ କଲେ ?

OR / କିମ୍ବା

What were the main features of the 'Megalithic Cultures found in Southern India?

ଦକ୍ଷିଣ ଭାରତରେ ଦେଖାଯାଇଥିବା 'ମେଗାଲିଥିକ୍ ସଂସ୍କୃତି' ର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷଣମାନ କଣ ଥିଲା ?

6 What are the different views of the scholars regarding Sultan Mohammed-Bin-Tuglaq's transfer of his capital from Delhi to Deogir? Discuss. 4

ସୁଲତାନ ମହମ୍ମଦ - ବିନ୍ - ତୁଗ୍‌ଲକ ଙ୍କ ଦିଲ୍ଲୀ ଠାରୁ ଦେବଗିରି ରାଜଧାନୀ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ଉପରେ ବିଦ୍ୱାନ ମାନଙ୍କର ମତ ଆଲୋଚନା କର ।

OR / କିମ୍ବା

Explain the main features of regionalism that developed in India after the decline of the Delhi Sultanate.

ଦିଲ୍ଲୀର ସୁଲତାନ ଯୁଗରେ ଭାରତରେ ଆଞ୍ଚଳିକବାଦର ଉନ୍ନତିର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟଣ ଗୁଡିକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

7 Examine the impact of the third Anglo-Carnatic war. 4

ତୃତୀୟ ଆଙ୍ଗ୍ଲୋ-କର୍ଣ୍ଣାଟକ୍ ଯୁଦ୍ଧର ପ୍ରଭାବ ପରୀକ୍ଷା କର ।

OR / କିମ୍ବା

Analyze the consequences of the policy of 'Free Trade' introduced by the British in India?

ଭାରତରେ ଇଂରେଜମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଚଳିତ 'ମୁକ୍ତ-ବାଣିଜ୍ୟ' ନୀତିର ଫଳାଫଳ ମାନ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

8 How did leaders like Dadabhai Naoroji and R.C. Dutt promote feelings of economic nationalism? Explain. **4**

ଦାଦାଭାଇ ନାରୋଜୀ ଏବଂ ଆର. ସି. ଦତ୍ତଙ୍କ ଭଳି ନେତୃତ୍ୱ ଅର୍ଥନୈତିକ ଜାତୀୟତାବାଦର ଭାବନାର ଉନ୍ନତି କରିଥିଲେ ? ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

OR / କିମ୍ବା

Why did Gandhiji decide to launch 'The Rowlatt Satyagraha' movement ? Discuss.

କାହିଁକି ଗାନ୍ଧିଜୀ 'ରାଓଲାଟ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ' ଆନ୍ଦୋଳନ କରିବାକୁ ମନସ୍ଥ କଲେ ? ଆଲୋଚନା କର ।

9 How was World War I different from the previous wars in history ? Explain. **4**

ଇତିହାସ ରେ ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ କିପରି ଅନ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

OR / କିମ୍ବା

What were the objectives of the 'League of Nations? Why did it fail to become an effective organization? Discuss.

'ଜାତିସଂଘ'ର ଲକ୍ଷ୍ୟ କଣ ଥିଲା ? କିପରି ଏହା ପ୍ରଭାବୀ ସଂଗଠନ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରୁ ବିଚ୍ୟୁତି ହେଲା ? ଆଲୋଚନା କର ।

10 What is meant by Globalization? Write any two advantages of Globalization for mankind. **2+2**

'ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପି, କହିଲେ କଣ ବୁଝ ? ମାନବିକତ୍ୱ ପାଇଁ ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପିର ଦୁଇଟି ଉପକାର ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

OR / କିମ୍ବା

What was 'Truman Doctrine' ? What were its objectives?

'ଟ୍ରୁମାନ ନୀତି' କଣ ? ଏହାର ଲକ୍ଷଣମାନ କଣ ?

11 Analyze the major changes in the work pattern due to computer and advances in technology in modern times. **4**

ଆଧୁନିକ ଯୁଗରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରଗତି ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀରେ ମୁଖ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ମାନଙ୍କର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

OR / କିମ୍ବା

Analyze the effect of the 'Great Depression' on U.S.A., U.S.S.R. and the rest of Europe.

'ଗ୍ରେଟ୍ ଡିପ୍ରେସନ୍'ର ପ୍ରଭାବ ଆମେରିକା ଏବଂ ସୋଭିଏତ୍ ୟୁନିୟନ ତଥା ଇଉରୋପର ଅନ୍ୟ ଦେଶମାନଙ୍କ ଉପରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କର ।

12 Describe Harappan town planning. **10**

ହରପ୍ପାର ସହରୀକରଣ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

OR / କିମ୍ବା

Describe the main features of the three types of temple architectures in India in the period between 750 AD to 1200 AD.

ଭାରତରେ 750 ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ରୁ 1200 ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ତିନି ପ୍ରକାର ମନ୍ଦିର ଶୈଳୀର ଲକ୍ଷଣମାନ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

13 Explain the rise of Maratha Power under Shivaji. **10**

ଶିବାଜୀଙ୍କ ସମୟରେ ମରହଟ୍ଟା ଶକ୍ତିର ଉତ୍‌ଥାନ ର ବିଶ୍ଳେଷଣ କର ।

OR / କିମ୍ବା

What were the similarities in the Monotheistic teachings of the Bhakti saints in North India? Discuss.

ଉତ୍ତର ଭାରତରେ ଭକ୍ତି ସନ୍ୟାସୀ ମାନଙ୍କର ଏକେଶ୍ୱର ବାଦ ଧର୍ମନୀତିର ସମାନତା ଗୁଡିକ କଣ ଥିଲା ? ଆଲୋଚନା କର ।

14 What were the Reform measures of Sayyid Ahmed Khan for the uplift of Muslim community? Explain. **10**

ମୁସଲମାନ ମାନଙ୍କର ଉତ୍‌ଥାନ ପାଇଁ ସୟିଦ ଅହମ୍ମଦ ଖାଁ ଙ୍କର ସଂସ୍କାରମାନ କଣ ଥିଲା ? ବିଶ୍ଳେଷଣ କର ।

OR / କିମ୍ବା

What were the different views of historians about the nature of the Revolt of 1857? Discuss.

1857 ବିଦ୍ରୋହର ପ୍ରକୃତି ଉପରେ ଐତିହାସିକ ମାନଙ୍କର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ମନ୍ତବ୍ୟ କଣ ଥିଲା ? ଆଲୋଚନା କର ।

15 How did the outbreak of World War II create conditions for Quit India movement? What impact did Quit India movement have on the British Power in India? Explain. **10**

ଭାରତ ଛାଡ ଆନ୍ଦୋଳନ ପାଇଁ ଦ୍ୱିତୀୟ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ କିପରି କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲା ? ଭାରତରେ, ଭାରତ ଛାଡ ଆନ୍ଦୋଳନର ପ୍ରଭାବ ଇଂରେଜ ଶକ୍ତି ଉପରେ କଣ ଥିଲା ? ସ୍ପଷ୍ଟ କର ।

OR / କିମ୍ବା

What led to the rise of the Revolutionary Nationalists in India's freedom struggle after 1907? Discuss their main ideas and their method of struggle.

କେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ 1907 ପରେ ଭାରତରେ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମ ପାଇଁ ଚରମପନ୍ଥୀ ମାନଙ୍କର ଉତ୍‌ଥାନ ହେଲା ? ଆନ୍ଦୋଳନର ମୁଖ୍ୟ ଧାରଣା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ପଦ୍ଧତି ଆଲୋଚନା କର ।

16 On the given outline map of India, locate and name the following:

(i) Name and mark any two Paleolithic sites **2**

(ii) (a) Malik Kafur's route of Deccan **2**

(b) Locate Gwalior **1**

(c) Locate Nagpur **1**

(iii) Locate and name the place where the Revolt of 1857 started. **1**

(iv) Locate and name the place where Gandhiji broke the salt law. **1**

(v) Option I : Locate Calcutta. **1**

OR

Option II : Locate Ajanta.

(vi) In map of Europe locate Austria. **1**

ଦିଆଯାଇଥିବା ଭାରତ ମାନଚିତ୍ରରେ ନିମ୍ନସ୍ଥ ଚିହ୍ନଟ କର ଏବଂ ନାମ ଦିଅ ।

(i) ପ୍ରସ୍ତର ଯୁଗର ଦୁଇଟି ନାମ ଓ ସ୍ଥାନ ଚିହ୍ନଟ କର ।

(ii) (a) ମାଲିକ୍ କାଫୁରଙ୍କ ଦାକ୍ଷିଣାତ୍ୟ ଅଭିଯାନର ରାସ୍ତା

(b) ଗୋୱାଲିୟର ଚିହ୍ନଟ କର ।

(c) ନାଗପୁର ନିରୂପଣ କର ।

(iii) 1857 ର ବିଦ୍ରୋହ ଯେଉଁଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା - ସ୍ଥାନ ନିରୂପରଣ କର ଓ ନାମ ଦିଅ ।

(iv) ଗାନ୍ଧିଜୀ ଯେଉଁଠାରୁ ଲବଣ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ - ସ୍ଥାନ ନିରୂପଣ କର ଓ ନାମ ଦିଅ ।

(v) ବିକଳ୍ପ - I : କଲିକତା ନିରୂପରଣ କର ।

କିମ୍ବା

ବିକଳ୍ପ - II : ଅଜନ୍ତା ନିରୂପଣ କର ।

(vi) ଇଉରୋପ ମାନଚିତ୍ରରେ ଅଷ୍ଟ୍ରିଆ ନିରୂପଣ କର ।

OR / କିମ୍ବା

NOTE : The following questions are for the Blind students only in lieu of map question.

ନୋଟ୍: ପ୍ରଶ୍ନସଂଖ୍ୟା 16 ପରିବର୍ତ୍ତେ ଦୃଷ୍ଟିହୀନ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ପାଇଁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡିକ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।

16 (i) Name any two Palaeolithic sites. **2**

(ii) (a) Who was Malik Kafur? What special achievement was he known for? **2**

(b) Name the seat of power of Sindhia. **1**

(c) Name the seat of power of Bhosle. **1**

(iii) Where did the Revolt of 1857 start? **1**

(iv) Where did Gandhiji break the salt law? **1**

(v) Option I : Where is the 'Writer's Building' located? **1**

OR / କିମ୍ବା

Option II : Name the place of one cave painting patronized by the Guptas.

(vi) Europe – With what incident did the World War I start ? **1**

(i) ଦୁଇଟି ପ୍ରସ୍ତରଯୁଗର ସ୍ଥାନ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

(ii) (a) ମାଲିକ କାଫୁର କିଏ ? କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଜଣାଯାଏ ?

(b) ସିନ୍ଧିଆଙ୍କ କ୍ଷମତା ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

(c) ଭୋନ୍‌ସଲେ ଙ୍କ କ୍ଷମତା ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

(iii) କେଉଁଠାରୁ 1857 ର ବିଦ୍ରୋହ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ?

(iv) କେଉଁଠାରେ ଗାନ୍ଧିଜୀ ଲବଣ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ (ଆଇନ ଭଙ୍ଗ) କରିଥିଲେ

(v) ବିକଳ୍ପ - I : କେଉଁଠାରେ 'ରାଇଟର୍ସ ବିଲ୍‌ଡିଙ୍ଗ' ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ

କିମ୍ବା

ବିକଳ୍ପ - II : ଗୁପ୍ତମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୃଷ୍ଠପୋଷକ ହୋଇଥିବା ଗୋଟିଏ ଚିତ୍ର ଗୁମ୍ଫାର ନାମ ଲେଖ ।

(vi) କେଉଁ ଘଟଣା ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ?

SECTION – B

ବିଭାଗ – ଖ

OPTION – I

ବିକଳ୍ପ – I

(Evolution of State)

(ଭାରତର ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କ କ୍ରମବିକାଶ)

17 What were the characteristic features of Mahajanapadas that emerged in sixth century BC? Explain. **4**

ଖ୍ରୀ.ପୂ. ଷଷ୍ଠ ଶତାବ୍ଦିରେ ମହାଜନପଦ ମାନଙ୍କର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ମାନ କଣ ଥିଲା ସ୍ପଷ୍ଟ କର ।

OR / କିମ୍ବା

What did the term 'Nadu' and 'Valanadu' refer to in the Chola administration? What were the Powers of the Chola king? Explain.

ଚୋଳମାନଙ୍କର 'ନାଡୁ' ଏବଂ 'ଭଲାନାଡୁ' କଣ ଦର୍ଶାଏ ? ଚୋଳ ଶାସକଙ୍କ କ୍ଷମତାମାନ ସ୍ପଷ୍ଟ କର ।

18 Discuss the nature of Medieval states in India. **10**

ଭାରତରେ ମଧ୍ୟଯୁଗୀୟ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କର ପ୍ରକୃତି ଆଲୋଚନା କର ।

OR / କିମ୍ବା

Explain any four apparatus set up by the British till 1857, to consolidate its rule in India.

ଭାରତରେ ଶାସନର ଦୃଢ଼ିଭୂତ ପାଇଁ ଇଂରେଜମାନେ କେଉଁ ଚାରୋଟି ଅସ୍ତ୍ରର ବ୍ୟବହାର 1857 ଯାଏଁ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ, ସ୍ପଷ୍ଟ କର ।

OPTION – II

ବିକଳ୍ପ – II

(Culture of India)

(ଭାରତର ସଂସ୍କୃତି)

17 What are the features of folk culture? Explain. **4**

ଲୋକ ସଂସ୍କୃତିର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଲକ୍ଷଣମାନ କଣ ଥିଲା ସ୍ପଷ୍ଟ କର ।

OR / କିମ୍ବା

What is consumerism? Why is this pattern widespread in most parts of the world in modern times? Explain.

ଉପଭୋକ୍ତାମାନଙ୍କର ସ୍ୱାର୍ଥର ସୁରକ୍ଷା କଣ ? ଆଧୁନିକ ସମୟରେ ଏହା କିପରି ପୃଥିବୀର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରଚଳିତ ସ୍ପଷ୍ଟ କର ।

18 Explain how is Culture communicated. **10**

ସଂସ୍କୃତି କିପରି ପ୍ରେରଣ କରେ ? ସ୍ପଷ୍ଟ କର ।

OR / କିମ୍ବା

Explain the significance of colours, and patterns in the traditional Indian textile.

ପାରମ୍ପାରିକ ଭାରତୀୟ ବସ୍ତ୍ର ଶିଳ୍ପରେ ରଙ୍ଗ ଏବଂ ଢ଼ାଞ୍ଚାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ କର ।

Roll No. | | | | | | | | | | | | |

Map for Q. No. 16

Outline Map of India (Political)

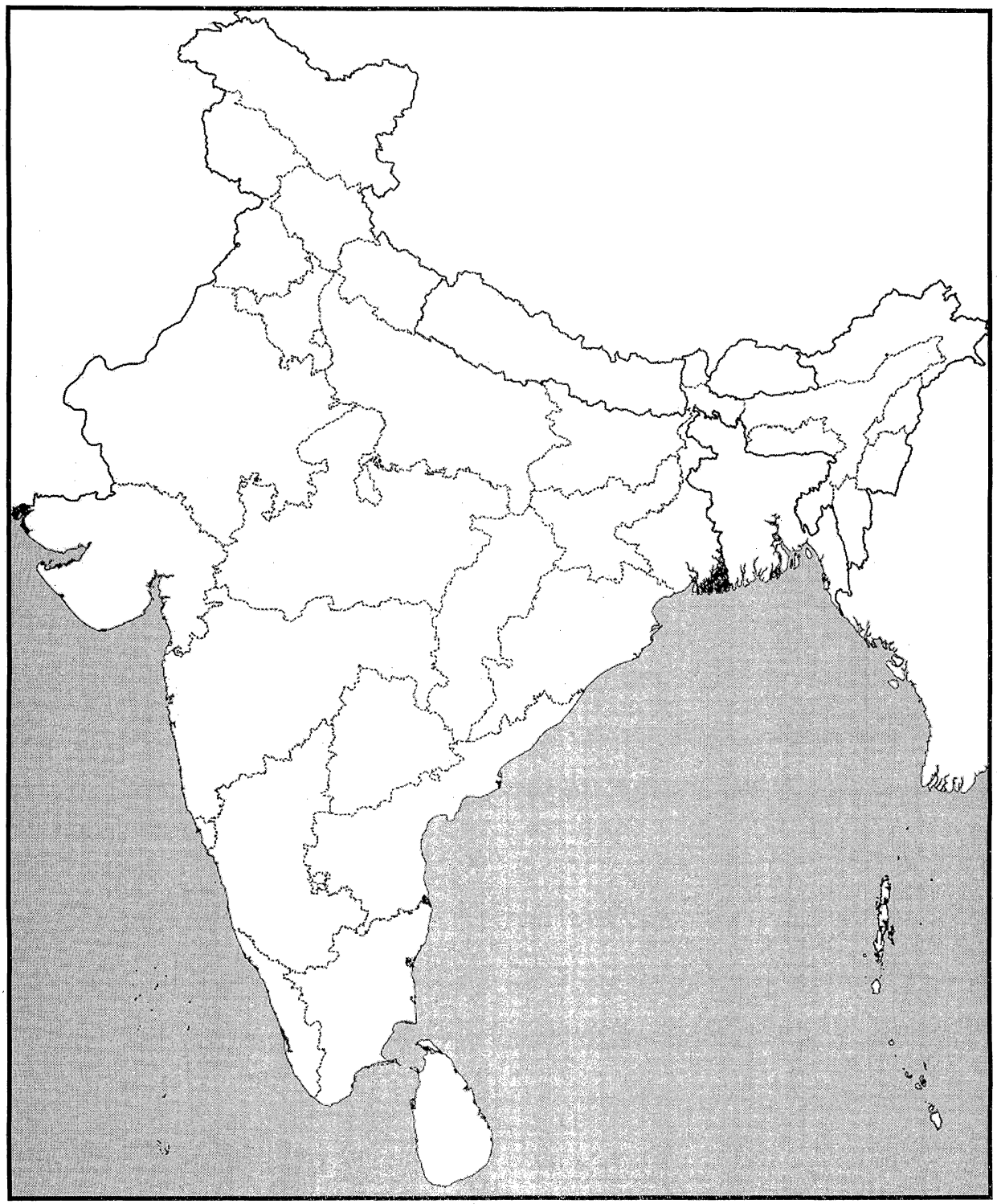

BLANK PAGE

Roll No. | | | | | | | | | | | | |

Map for Q. No. 16(vi)

Outline Map of Europe (Political)

BLANK PAGE